

Środowisko rodzinne i instytucjonalne w rozwoju dziecka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Środowisko rodzinne i instytucjonalne w rozwoju dziecka
Kod przedmiotu	14.4-WP-PSChM-SRiIRD
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Psychologia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	9
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Występuje w specjalnościach	Psychologia edukacyjna i wychowawcza
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	mgr Joanna Hadzicka

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Prezentacja szerokiego spektrum zagadnień związanych z istotą prawidłowego i dysfunkcjonalnego środowiska rodzinnego i jego roli w rozwoju jednostki w okresie dzieciństwa. celem przedmiotu jest także prezentacja zagadnień związanych z rolą środowiska instytucjonalnego i jego znaczenia we wspieraniu rozwoju dzieci o różnych potrzebach.

Wymagania wstępne

Przedmiot wymaga wcześniejszego opanowania wiedzy z zakresu biologicznych podstaw zachowań i psychologii rozwoju.

Zakres tematyczny

Analiza środowiska rodzinnego w ujęciu psychologicznym(rodzina jako system, zadania i strategie rodziny, modele funkcjonowania rodzin), pedagogicznym (rodzina, jako istotny element systemu wychowawczego wyznaczający warunki wychowania i rozwoju dziecka) i socjologicznym (analiza środowiska rodzinnego, jako grupy i instytucji wychowawczej funkcjonującej wewnątrz społeczeństwa i stanowiącej jego integralny składnik). Rodzice a rozwój dziecka. Wpływ relacji rodzice -dziecko na jego rozwój. Postawy rodzicielskie a rozwój dziecka. Jakość relacji małżeńskich i zasoby małżonków a relacje z dziećmi i ich rozwój. Typy rodzin a rozwój dziecka. Środowisko rodzinne a rozwój kompetencji społeczno- emocjonalnych dziecka. Rola więzi w rodzinie w rozwoju dziecka (przywiązanie a podstawy rozwoju emocjonalno- społecznego, socjalizacja emocji, rodzice a rozwój ekspresji emocji). Rola środowiska rodzinnego w kontekście społeczno- poznawczej teorii i rozwoju Wygotskiego (rola środowiska rodzinnego w opanowywaniu strategii rozwiązywania problemów, rola efektywnej pomocy rodzicielskiej a rozwój dziecka). Analiza warunków rozwoju dziecka w rodzinach dysfunkcjonalnych (niewydolnych wychowawczo i patologicznych) oraz w pieczy zastępczej, rodzinach niepełnych i rekonstruowanych. Analiza warunków rozwoju i wychowania dziecka w rodzinach z dzieckiem z niepełnosprawnością lub przewlekłą chorobą somatyczną. Rola podstawowych środowisk wychowawczych w rozwoju dziecka. Rola instytucji w środowisku lokalnym w rozwoju dziecka. Rola środowiska społeczno-wychowawczego przedszkola w stymulacji rozwoju dzieci z prawidłowym lub zaburzonym rozwojem. Rola środowiska społeczno-wychowawczego szkoły w stymulacji rozwoju dzieci prawidłowo rozwijających się i z utrudnieniami w rozwoju, rola nauczycieli jako osób wspomagających rozwój. Analiza roli wybranych instytucji w rozwoju i wychowaniu dzieci zagrożonych (dzieci z niepełnosprawnością i dzieci osierocone).

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, prezentacje, referaty lub prezentacje z obserwacji w instytucjach, praca z książką, praca w grupach, dyskusja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student analizuje i opisuje jakość środowiska rozwoju wyodrębniając te czynniki, które umożliwiają i utrudniają rozwój jednostki. Student rozumie istoty i rangi powiązań między rozwojem jednostki w okresie dzieciństwa a szerokim kontekstem społeczno- kulturowym.	- K_W04 - K_W05	egzamin, referaty, kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student diagnozuje i ocenia poziom rozwoju oraz jakość środowisk istotnych dla rozwoju dziecka. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii i dyscyplin pokrewnych do ustalania przyczyn problemów w funkcjonowaniu jednostki i małych grup społecznych oraz do modyfikowania niekorzystnych zjawisk.	• K_U01 • K_U05	• egzamin, referaty, kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
Student jest uwrażliwiony na zagrożenia rozwoju dziecka płynące z różnych źródeł i środowisk.	• K_K01	• bieżąca obserwacja na zajęciach	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwium zaliczeniowym i/lub referacie (80%) oraz aktywność na zajęciach (20%). Wykład – egzamin pisemny w formie testu i/lub formie opisowej.

Ocenę końcową ustala się na podstawie średniej arytmetycznej ze wszystkich zajęć wchodzących w skład przedmiotu oraz oceny z ewentualnego egzaminu, zgodnie z zasadą:
od 2,5 do 3,24 - dostateczny
od 3,25 do 3,74 - dostateczny plus,
od 3,75 do 4,24 - dobry,
od 4,25 do 4,74 - dobry plus,
od 4,75 - bardzo dobry.

Zgodnie z § 26 pkt 3 Regulaminu Studiów UZ ocena nie może być niższa od najniższej, ani wyższa od najwyższej z ocen zajęć wchodzących w skład tego przedmiotu. Przy ustalaniu oceny końcowej pod uwagę bierze się także oceny negatywne uzyskane w toku egzaminowania.

Literatura podstawowa

Plopa M., Psychologia rodziny, Elbląg, 2005

Kawula S., Brągiel J., Janke A.W., Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki., Toruń, 2002

Literatura uzupełniająca

Andrzejewski M., Domy na piasku. Domy dziecka. Od opieki nad dzieckiem do wspierania rodziny. Poznań, 1997.

Brzezińska A., Psychologia wychowania [W:] J. Strelau (red.), Psychologia. Tom 3, (s. 227-257). Gdańsk, 2000.

Cierpiątkowska L. Grzegorzewska I. Dzieci alkoholików w perspektywie rozwojowej i klinicznej. Poznań, 2016

Dąbrowska-Jabłońska I. , Sytuacja szkolna dziecko urodzonego w zamartwicy. Rodzaje zagrożeń i możliwości pomocy

Hornowska E., Brzezińska A. I., Appelt K., Kaliszewska-Czeremska K., Rola środowiska w rozwoju małego dziecka - metody badania. Warszawa, 2014.

Kowalik S. (red.), Psychologia ucznia i nauczyciela. Warszawa, 2011.

Ochmański M. _ Alkoholizm ojców a sytuacja rodzinna i szkolna dzieci, Lublin, 2001

Trempała J. (red.), Psychologia rozwoju. Podręcznik akademicki. Warszawa, 2011.

Winogrodzka, L. Rodziny zastępcze i ich dzieci. Lublin, 2007.

Niezbędnik Dobrego Nauczyciela: Seria 2. Opieka i wychowanie, Warszawa, 2014 [do pobrania z: eduentuzjasci.pl/dziecko-nastolatek].

Niezbędnik Dobrego Nauczyciela: Seria 3. Edukacja, Warszawa, 2014 [do pobrania z: eduentuzjasci.pl/dziecko-nastolatek].

Niezbędnik Dobrego Nauczyciela: Seria 4. Monitorowanie rozwoju, Warszawa, 2014 [do pobrania z: eduentuzjasci.pl/dziecko-nastolatek].

Uwagi

Zmodyfikowane przez mgr Joanna Hadzicka (ostatnia modyfikacja: 30-04-2018 12:20)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ